

Değerler Eğitimi

BİNGÖL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

İçindekiler

- 1 *Peygamber Hayatından Örnekler*
- 2 *Sahabe Hayatından Örnekler*
- 3 *Bostan ve Gülistan'dan Hikâyeler*

– Arge Birimi –

Ortaokul Kademesi Uygulama

Her hafta Pazartesi günü kitap okuma saatinde öncelikle Peygamber (sav) hayatından örnek verilen metni okuyup "Öğrendim" kısmında yer ala boşluktaki açıklamayı doldurmalıdır. Bostan ve Gülistan hikâyesi okuduktan sonra hikâyeden öğrenilenler "Oku-Yorum" kısmına yazılmalıdır.

Medeniyetin İzinde...

Peygamber'in (sav) Hayatından Değerler Eğitimi

YEMEĞİNİ YEDIĞİ
KİŞİYE DUA
EDERDİ

Ebu Heysem yemek hazırlayarak Peygamber Efendimiz ve ashabından bazılarını davet etmişti. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem yemekten kalkınca: " Kardeşinizi mükafatlandırın!" buyurdu. Ashab; "Mükafatı nedir ya Resulallah!" diye sordular. Peygamber Efendimiz: "Bir kimsenin evine girilip yemeği yenildiği ve içeceği içildiğinde onun için dua edilir. İşte bu onun mükafatıdır." cevabını verdi.

(Ebu Davud, Et'ime,54)

Öğrendim

Bugünden sonra ben de Peygamber Efendimiz gibi yemeğini yediğim kişiyi mükafatlandıracağım ve ona şöyle dua edeceğim:

Sahabelerin Vasıfları

BİRBİRLERİNDEN
NASİHAT
İSTERLERDİ

Hız Ömer Bir gün Hız Ali'ye: "Ey Eba'l Hasan! Bana nasihatte bulun!" dedi. Bunun üzerine Hız. Ali şunları söyledi: "Kesin bilgi ve inançlarını şüpheye dönüştürme ve zanlarını hakikat sanma. Şunu da unutma ki senin için ancak dünyada vermiş olduğun sadakalar, yaptığın adalet ve giyip de eskittiğin ve çürüttüğün şeyler vardır." Bu sözleri dinleyen Hız. Ömer de "Doğru söyledin Ey Eba'l Hasan!" dedi.

Bostan İle Gülistan

Yaratıcıya Övgü Hikâyesi

Yüce Allah; geceyi, rahatın; gündüzü, çalışman için yaratmıştır. Geceyi, ay; gündüzü, güneş parlatır. Güneş ışınları, sana bahar yaygısı seren bir yataktır. Rüzgâr, kar, yağmur, ve bulut; bulutları kamçılaman gök gürültüsü, kılıç sallayan şimşek, Allah'ın emriyle, senin toprağa attığın tohumu beslemek için çalışıyorlar. Susuz kalırım diye telaşlanma hemen. Bulut sakası, omuzlarında sana su getirecektir. Yüce Allah; gözün açılın, damağın hoş olsun, gönlün huzur bulsun diye topraktan renkler, kokular, yiyecekler çıkardı. Arıdan bal, havadan kudret helvası, hurma ağacından hurma, çekirdeğinden hurma ağacı vücuda getirdi. Öyle ki süs ve gösteriş merak salanlar; "Böylesine muhteşem bir süsü, yaratıcıdan başka kimse yapamaz!" diyerek hayret duygularını kuşanıp ellerinin tersini ısırdılar. Güneş, ay, ülker; senin sarayının tavanında etrafını aydınlatan kandil olmuşlardır. O; senin için dikenden, gül; ceylan derisinden, misk; maden ocağından, altın; kuru daldan, taze yaprak çıkardı. Mahrem iş, yabancıya bırakılamayacağı için, gözlerini, kaşlarına kendi eline nakşetti.

Kullarını böylesi naz ve çeşit çeşit nimetler içinde besleyen Yüce Yaratıcı, her şeye güç yetirir. Yüce Allah'ın şükürünü yerine getirmek, sadece dilin işi değildir. Bilakis insan, canı gönülden bütün azalarıyla ona şükredebilmelidir.

Ya Rabbi! Bana verdiğin sonsuz nimet karşısında aczimi bildiğim için huzuruna yüreğim kanlı, gözlerim yaralı bir halde çıkıyorum; kabul et. Yeryüzündeki yırtıcılar, karıncalar, balıklar bir tarafa, gökteki sayısız melek bile, sana layık şükürün binde birini ifa edemez.

Sâdi! Elini çek, defterini kapa ve sonu olmayan bir yolda koşma.

Oku-Yorum

Peygamber'in (sav) Hayatından Değerler Eğitimi

İZİNSİZ BİR EVE
GİRMEZDİ

Şöyle buyuruyorlar: "İzin istemek göz (ün evin ayıplarını görmemesi) için şart kılınmıştır."

(Buhari, İsti'zan, 11)

Öğrendim

Bugün ben de Peygamber Efendimiz gibi herhangi bir mekana izinsiz girmemeye karar verdim. İzin istemenin karşımızdakine saygı duymak kadar şu açıdan da önemli olduğunu düşünüyorum:

Sahabelerin Vasıfları

Bir kişi Hz. Ömer'in yanında dünyayı kötüledi. Ubey b. Kâ'b ona şöyle müdahale etti: "Sen dünyanın ne olduğunu biliyor musun? O bizi ahirete götürecek bir binek ve bu yolculuktaki azığımızdır. İnsan kıyamet gününde, bu dünyada işlemiş olduğu amellerinden dolayı mükafatlandırılacaktır. "O kişiyi Hz. Ömer'e: "Ey Müminlerin Emiri! Yanınızdaki şahıs kimdir?" diye sorunca Hz. Ömer: "Bu, Müslümanların efendisi Ubey b. Kâ'b'dır" cevabını verdi.

DÜNYANIN
ANLAMINI İYİ
KAVRAMIŞLARDI

Bostan İle Gülistan

Gençliğin Değeri

Delikanlı! İbadet yolunu bugünden tut ki, yarın ihtiyarlarsın da gençliğin geri gelmez. Henüz gönlün huzurlu, gücün kuvvetin yerinde, meydanda olanca genişken şu gençlik topunu çeliversene! Ben o günlerin kıymetini bilemedim, şimdi bilsem ne fayda! Felek öyle günlerimi kaptı ki, her biri Kadir gecesinden daha değerliydi. Ömrü yük altında geçip kocayan eşek ne yapar! Yürü git sen, çünkü yel ayaklı bir ata binmişsin. Paramparça olmuş kadehi, ne kadar da yapıştırırsalar yine de eskisi gibi sağlam olmaz. Şu da var ki; gaflette bulunup elinden düşürdüğün kadehi, özenerek yapıştırmaya gayret etmeli insan. Sana kim, Ceyhun ırmağına atla, dedi. Madem atladın, O halde yüzmeye çalış. Cahillik edip elindeki tertemiz suyu başkasına verdin. Şimdi toprakla teyemmüm etmekten başka çaren yok. Koşuya katıldın, hızlı koşanları geçemedin, hiç olmazsa düşe kalka yürü. O el ayaklılar hızlı gittilerse; elsiz, ayaksız oturmanın alemi ne! Ey çok akıllı, hünerli insan; gerçekten akıllıysan, beni dinle. Sadi'nin sözünü yerine getirdiğin takdirde; Yüce feleği, ayağının altına almış olursun.

Oku-Yorum

Peygamber'in (sav) Hayatından Değerler Eğitimi

HER HAREKETİ
GÜZEL VE
ÖLÇÜLÜYDÜ

Abdullah ibni Amr ibni Âs radiyallahu anh şöyle diyor: "Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sözlerinde ve hareketlerinde hiçbir çirkinlik bulunmadığı gibi, çirkin olan hiçbir şeye de özenmezdi. Şöyle buyururdu:

'Hayırlınız, ahlâkı güzel olanınızdır.'

(Buhari, Menakıb, 23)

Öğrendim

Bugün ben de Peygamber Efendimiz gibi güzel ahlak sahibi olmaya, her hareketimi güzel ve ölçülü yapmaya karar verdim. Güzel ahlakla ilgili atmam gereken ilk önemli adımım şu olduğunu düşünüyorum:

Sahabelerin Vasıfları

Hız Ömer'in yanında Ebu Ubeyde b. el-Cerrah radiyallahu anh da bulunduğu halde Şam'a gitmek üzere yola çıktı. Yola bir nehre geldiklerinde Hazreti Ömer devesinden indi ve ayakkabılarını çıkarıp boynuna astı. Sonra da devesinin dizgininden tutarak suya girdi. Bunu gören Ebu Ubeyde: "Ey müminlerin emiri! Böyle yapmayınız; çünkü bu memleketin halkı seni bu şekilde görmekten hoşlanmayacaktır" dedi. O zaman Hız Ömer şunları söyledi: "Senden bunu ummazdım. Eğer bunu bir başkası söylemiş olsaydı onu Ümmeti Muhammed'e ibret dersi kılardım. Biz yeryüzünün en zalim kavmiydik. Allah Teâlâ bizi İslam ile aziz kıldı. Eğer biz O'nun bizi aziz kıldığı İslam'dan başka bir izzet talep edersek Allah Teâlâ bizi tekrar zelil eder."

İSLAM'DAN
BAŞKA İZZET
VESİLESİ
ARAMAZLARDI

Bostan İle Gülistan

İbret Hikâyesi

Allah'ın takdiri bir gün birinin can damarını kesti. Bir başkası da, onun için yakasını yırtıp feryat etti. Bunu gören Keskin akıllı bir gül basiret sahibi, mübarek bir zat, yana yakıla inleyen adama; "Eğer mümkün olsaydı, ölen kimsenin eli bir gün kefenini yırtar ve sana; "Benim için bu kadar üzülme, nihayet ben senden iki gün önce yola çıktım. Sen de öleceksin. Bu gerçeği unutmuş olmalısın ki, benim için kendini bu derece paralıyorsun." derdi. O halde kurtulan ölüye değil, kurtulamayan kendine üzül!" diye öğüt verdi.

Hakikati gören, keskin akıllı insanların gönlü; ölünün üzerine toprak atarken, ölen için değil, kendisi için yanar. Toprağa gömdüğün yavrun için ne diye inliyorsun ki! O temiz gelmiş, temiz gitmiştir. Sen asıl kendini düşün. Temiz geldin, sakın kirli gitmeyesin. Çünkü toprağa pis gitmek, insana utanç verir. Kuşun ayağını; ipin ucunu kaçırdıktan sonra değil, şimdi bağla ki, hiçbir yere kaçamasın. Sen şimdi nasıl başkasının yerinde oturuyorsun, başkası da senin yerinde öyle oturacak. İster pehlivan ol, ister savaşçı bir gün dünya'dan ancak bir kefen götüreceksin. Yaban eşeği, kemendini koparsa bile; kuma girdiğinde ayakları bağlanır. Bunun gibi senin gücün ve kuvvetin de, ayakların mezar kumuna batıncaya kadardır. Yaşlanmış dünyaya meyletme. Çünkü kubbesinde koz durmaz.

Dün, geçti; yarın, henüz gelmedi. O halde hesabını şimdi yap.

Oku-Yorum

Peygamber'in (sav) Hayatından Değerler Eğitimi

KİMSEDEN
İNTİKAM
ALMAYA
KALKMAZDI

Hz Aişe radiyallahu anha validemiz şöyle diyor: "Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Allah yolunda savaşma hali dışında, ne bir kadına ne bir hizmetçiye, kısacası hiçbir kimseye eliyle vurmadı. Kendisine fenalık yapan kimseden intikam almaya kalkmadı. Yalnız Allah'ın yasak ettiği şeyler çiğnenince, o yasağı çiğneyenden Allah adına intikam alırdı."

(Müslim, Fezâil, 79)

Öğrendim

Bugün ben de Peygamber Efendimiz gibi Allah'ın sınırlarının aşılması hariç kimseden intikam almamaya karar verdim. Bunun zor bir davranış olduğunun farkındayım, ama bunu kendime kolaylaştırabilirim. Bunun için yapmam gereken şunlar olabilir:

Sahabelerin Vasıfları

Hz. Ömer, Eba Musa el-Eş'ariye şunları yazmıştır: "Kuvvet çalışmaktadır. Ey Eba Musa! Sakın bugünün işini yarına bırakma. Böyle yapacak olursan işler bir dağ gibi yığılır. Hangisinden başlayıp hangisini yapacağını şaşırırsın. Bu yüzden birçok aksaklıklar ortaya çıkar; işlerin büyük bir çoğunluğunu da yapamazsın. Biri ahiret diğeri ise dünya için olan iki şeyden birini seçmek durumunda kalırsanız siz ahiret için olanı seçiniz. Çünkü dünya fani, ahiretse bakidir. Ey Allah'ın kulları! Her halükârda Allah'tan korkunuz. Allah'ın kitabını öğretiniz. Çünkü o ilimlerin kaynağı ve kalplerin cilasıdır."

KUVVETİN
ÇALIŞMAKTA
OLDUĞUNA
İNANIRLARDI

Bostan İle Gülistan

Yavru Kurt Hikâyesi

Adamın biri bir gün kurt yavrusu besliyordu. Yavru büyüdü, sahibini parçaladı.

Düşmanını böyle naz ve nimet içinde büyütürsen, seni bir gün mutlaka paralayacaktır. Vaktiyle ruhlar aleminde şeytan; "Ademoğlundan ancak kötülük gelir!" diyerek aleyhimizi tanıklık etmedi mi? Yazıklar olsun şu nefsimizdeki kötülöklere! Korkarım ki, şeytanın zannı doğru çıkacak. Halbuki o melun iblis bizim kahrolmamızı istemiş ve Yüce Rabbimiz de bu yüzden onun huzurundan kovmuştu. Peki ya şimdi, utancı nasıl taşıyacak, ne diye başımızı kaldıracacağız? Zira bak şu talihsizliğimize ki; şeytanla barışık, Allah'la kavgalıyız.

Yüzünü düşmana çevirdikten sonra, dostun sana bakmaz. Eğer faydalı dostum olsun diyorsan, düşmanından Emir almayacaksın. Dostunun düşmanıyla aynı evde oturan, dostuna yabancı kalmayı hoş görüyor demektir. Dostun; Bir kez evinde düşmanını gördü mü, oraya ayak basar mı hiç! Yusufun muhabbetinden gönlünü kestikten sonra değersiz akçe ile kendine ne alabilirsin ki! Aklın varsa dostundan yüz çevirme ki, düşmanın sana kötü gözle bakamasın.

Oku-Yorum
